

OSNIVANJE GLAVNOG SAVEZA SPORTSKIH RIBOLOVNIH DRUŠTAVA

Predstavnici Sosveta ribarskih zadruga L. R. Slovenije i Saveza športskih ribolovnih društava NR Hrvatske održali su u Ljubljani 14. IX. o. g. sastanak na kome su pretresena pitanja sportskog ribolova, zaštite voda i ribe, te zakonski propisi slatkovodnog ribarstva u našoj zemlji.

Različitost propisa o slatkovodnom ribarstvu i oprečnost osnovnih principa o korištenju voda, čuvanju i uzgajanju riba i rakova, kao i suprotnost ribolovnih sistema pojedinih narodnih republika prisilila je već prije pojedine saveze športskih ribolovnih društava da o tom pitanju razmisle i da ih zajednički pretresu. Činjenica je da se za naše ribolovne revire i vode mnogo brinu i bore sportaši, udičari preko svojih društava i Saveza. Zasada postoje Savezi u narodnim republikama: Sloveniji, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i nedavno osnovani u Srbiji. Svaki Savez djeluje unutar jedne narodne republike i stara se o organizaciji športskog ribolova na svom području bez naročite veze i saradnje sa susjednim i ostalim Savezima. Različitost zakonskih propisa i ribolovnih sistema u pojedinim narodnim republikama odredila je Savezima različite uloge ovisne o sistemu kojim se upravlja vodama i ribarstvom. U svakoj narodnoj republici vlada drugi sistem upravljanja vodama, pa i Savezi djeluju različito. Osim toga i rad Saveza nije svuda isti. Jedan Savez djeluje jače i utiče na razvoj ribolovnog sporta i ribarstva više od drugog, što ovisi o broju, svijesti i disciplini članova.

Kolizija zakonskih propisa između pojedinih narodnih republika, koja je došla naročito do izražaja na graničnim vodama, prisilila je pojedine Saveze da zajednički rješavaju pitanja nastala sukobom različitih propisa na jednoj te

istoj vodi. Tako su prvi put riješena sporna pitanja ribolova na graničnim vodama između Narodne Republike Slovenije i Hrvatske: na Kupi, Sutli, Dravi i Muri.

Različitost zakonskih propisa i ribolovnih sistema sprječava, a često potpuno onemogućuje sportašima iz jedne federacije ribolov na području druge federacije. Na taj način smanjuje se poznavanje drugih voda, ribolovnih revira, međusobna saradnja i pomoć koju si mogu pružiti društva.

Ova je pomoć i saradnja naročito važna kod čuvanja i poribljavanja graničnih voda gdje je različitost sistema sa svojim štetnim posljedicama došla do punog izražaja.

Naglim razvitkom industrije smanjen je kod nekih voda životni prostor riba pregrađivanjem tokova i zagađivanjem voda industrijskim otpacima, dok su na drugim mjestima izgradnjom brana i stvaranjem umjetnih jezera pružene široke mogućnosti za razvitak ribarstva. Za rješavanje ovako naglo nastalih problema potrebna je međusobna saradnja svih društava i organizacija koja se bave ribolovom i ribarstvom, a bez jednog foruma koji će biti u stanju koordinirati sva nastojanja i dati pravac tom radu, nemoguće je postaviti pravu osnovu za ovako zamašan rad. Sve što je dosad učinjeno rađeno je lokalno i bez jednog općeg i konstruktivnog plana, rađeno tako da su mnogi radovi bili uzaludni i završili s neuspjehom.

Ribarstvo se u posljednjim godinama nalazi u stalnom opadanju, a brojno stanje riba i rakova svuda naglo pada. Ovo opadanje djelomično je izazvano niskim vodostajima posljednjih godina prouzrokovanim sušama, neodgovornim zagađivanjem i trovanjem voda industrij-

skim otpacima, djelomično anarhijom u korištenju vode.

Priličan dio tereta borbe za središnje i poboljšanje takva stanja pao je na

jedne federacije iako je bio usko povezan s istim problemom u drugoj federaciji.

U posljednje vrijeme učestali su po-

Plitvička jezera

sportska ribolovna društva koja se bore da sačuvaju i zaštite ribolovne vode. Čitav taj rad sveo se je na borbu unutar

zivi na međunarodna sportska ribolovna takmičenja, ribarske priredbe, izložbe i konferencije u inostranstvu. Udičari iz

Jugoslavije nisu se mogli odazvati ovim pozivima, jer su organizirani u Saveze koji predstavljaju samo pojedine Narodne republike, a ne postoji tijelo, koje bi povezalo rad svih Saveza i zastupalo njihove zajedničke interese.

Ovakvo stanje našeg ribolovnog sporta i ribarstva dovelo je pojedine Saveze u međusobnu vezu, pa su ova pitanja pretresana i tražen izlaz iz tako nastale situacije.

Na sastanku održanom u Ljubljani između Saveza NR Hrvatske i Slovenije donijet je zaključak da se osnuje Glavni savez FNRJ u kome bi bili skupljeni svi Savezi, a koji bi koordinirao sav rad oko organizacije ribolovnog sporta i unapređenja ribarstva. Istovremeno je zaključeno da se sazove sportska ribolovna konferencija u Zagrebu na kojoj

bi učestvovali svi Savezi, a koju će sazvati Savez ribolovnih društava NR Hrvatske. Na konferenciji koja se ima održati tokom ove godine pretresti će se sva aktuelna pitanja i osnovati Glavni savez.

Savez sportskih ribolovnih društava NR Hrvatske postavio je najvažnije teme o kojima će se raspravljati i poslao ih ostalim Savezima na obradu, tako da će mnoga pitanja biti načelno riješena prije saziva konferencije.

Formiranjem Glavnog saveza povezat će se sve športske ribolovne organizacije u jednu cjelinu i na taj način će moći uspješnije djelovati i raditi na unapređenju ribolovnog sporta i ribarstva uopće.

Z. Uzelac

ZAŠTITA NAŠIH RIJETKIH I NEOBIČNIH RIBA

Sve slatkovodne ribe ugrožene su u današnje doba iz dva razloga. Prvi je lov riba za ljudsku hranu ili drugu korisnu upotrebu. Drugi je razlog u smanjivanju vodenih površina, koje predstavljaju za ribe njihovo životno područje i koje ljudska djelatnost uporedo sa smanjivanjem još i mijenja, pogoršavajući ribama uslove života. Ovo nastaje uslijed regulacija, isušivanja, pregrađivanja i zagađivanja voda, kao posljedica industrijalizacije, elektrifikacije i drugih djelatnosti čovjeka.

Ribolov pogađa obično samo one ribe, koje su prikladne za ljudsku upotrebu, dok smanjivanje i pogoršavanje ribljih životnih uslova pogađa cijeli riblji svijet po jezerima, rijekama i potocima. Najteže su pogođene one riblje vrste, koje dolaze pod udarac obiju ovih nepovoljnih faktora. Takvih je vrsta među slatkovodnim ribama najviše, dok je

vrlo malo onih, koje nisu pogođene u većoj ili manjoj mjeri.

Međutim među svim našim ribama, kojih imamo oko 160 vrsta, podvrsta i nižih jedinica, ima takovih koje se posebno ističu kao ihtiofaunističke obojivosti i prirodne rijetkosti. Gubitak i nestanak ovakvih ribljih vrsta predstavlja gubitak naročite vrste i stoga je i zakonom predviđeno, da se ovakve ribe, jednako kao i druge prirodne rijetkosti i znamenitosti, zaštite posebnim mjerama i posebnim čuvanjem.

Ovdje ćemo navesti, koje slatkovodne ribe kod nas treba staviti pod specijalnu zakonsku zaštitu po zakonu o zaštiti prirodnih rijetkosti i znamenitosti. Navodimo cijele grupe, kao i pojedine vrste:

1. Mekousne pastrve iz roda *Salmothymus*, familije *Salmonidae*, predstavljaju naše manje ili više rijetke riblje stanovnike poznate zapadnobalkan-